

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ

Apare sub egida Fundației Literar Istorice „STOIKA”

Independența prin cultură

Abonamentul :

Pe an 80 lei
 1/2 an 10 "
 1/4 an 5 "
 1 lună 2 "

Se acordă și reduceri excepționale de abonament.

Scrierile nefrancate și articolele nesemnate se refuză.

Apara odată pe săptămână.

CURIERUL ROMÂN

Organ Politic, Social, Economic și Literar.
 Redacția și Administrația se află în Strada Primăriei.

Proprietar și Director: Scipione I. Bădescu.

Anunțurile :

Linia de 30 litere pețit : pag. IV 50 bani

Inserările : Linia de 80 litere pețit : pag. III 1 lei

Articolele nepublicate se ard

Costul unui număr 50 bani

Directorul ziarului nostru a avut înalta onoare de-a primi următoarea grațioasă scrisoare din partea doamnei Maria Greceano, domna de onoare a Alteței Sale Regale Prințesa Maria a României :

Casa M. S. Regelui.

Stimabile Domnule Bădescu, Grabindu-mă a prezenta, atât Majestații Regelui, cât și Principilor Moștenitorilor, jurnalele ce 'mi-și trimesc cu dedicația făcută de d-voastră Alteței Sale Regale Prințesei Mariei, atât Majestații Sa, cât și Altețelor Lor Regale, au binevoit a mă însărcina să vă arăt vîile Lor mulțămiri. Prințesa Maria, mai ales, a fost mînată de poesia ce-i adresată.

Vă rog a primi și din partea mea vîle mulțămiri pentru amabilitatea ce-ați avut de-a 'mi-trîmeca și mie un exemplar din numărul jurnalului d-voastră cu dedicația, atât de bine redigat și tipărit.

Trimiți, vă rog, stimabile domn Bădescu, asigurarea prea distinctă mele considerațiuni.

Maria G. Greceano.

București, 7 Februarie, 1893.

Cu deosebită mulțămire comunicăm lectorilor și amicilor noștri, că Senatul, în ședința sa de joi trecut, 11 Februarie, a admis și el proiectul de lege pentru recunoșterea calității de cetățean român a directorului nostru d. Scipione Bădescu, proiect votat deja de Cameră, în ședința ei de la 9 Mai anul trecut.

BOTOSANI, 13 FEBRUARIU, 1893.

LEGEA TOCMELILOR AGRICOLE.

Printre importante proiecte de legi, prezentate Corpurilor legiuitoare de către d. P. P. Carp, ministrul domeniilor și al agriculturii, este și proiectul pentru modificarea actualei legi a tocmelilor agricole.

Acest proiect, venit zilele trecute în dezbaterile Senatului și votat cu orecari modificări, a fost obiectul unor animate discuțiuni, la cari au luat parte un mare număr de senatori, pentru și contra.

Unul din discursurile, cari resuma mai bine economia întregii legi, a fost acela rostit de inteligentul nostru cetățean d. Gr. Goilav, mare proprietar rural și senator al județului Suceava.

N'am crezut dar că putem face mai bine, de cât reproducând aci în întregul său acest discurs, rostit în ședința Senatului de la 26 ianuarie, asupra art. 11, privitor la termenul încheierii tocmelilor de lucrări agricole :

D. Gr. Goilav: D-lor senatori, la acest articol aş avea de făcut câte va modest aş preciza, pentru cari vă rog să bine-voiți a 'mi acorda indulgență d-văstre atențiune.

Proiectul de lege de față voesc a îndeplini, în margiunile patinței de astăzi, unul din punctele de căpătensie a programului partidului conservator, adică îmbunătățirea sîrteii țeranului ; promisiune solemnă făcută clasei fără contestare celei cu deosebire mai interesante în întreaga noastră organizațiune socială.

Ca ori ce reformă adevărat conservatoare, și aceasta, ținînd seamă de legea generală a evoluțiunii progresive, care domoeste în toată fenomenala vieții, nu a putut să aibă la vedere de cât o dezvoltare treptată, fără agudări violente, aceasta chiar în interesul societății. Prin urmare, firesc, proiectul nu poate avea darul de-a satisface pe acei cari tind la un progres mai rapid, ca să nu fie la o bruscă returnare a stărei de astăzi. Dar, pe de altă parte, el trebuie fatalmente să nemulțamească pe acei cari se văd atinși în ceea ce ne-am deprins a crede drepturile noastre imprescriptibile, inherente chiar noțiunii de proprietate, constituită așa cum este ea astăzi și garantată prin pactul fundamental.

Ast-fel, tandința manifestă a proiectului, de-a restrînge libera dispozițiune asupra proprietății individuale, impunînd proprietarului sau arendașului, care 'i ține locul, obligațiunea de-a da pămînt pe termene anume prevedute prin lege, 'mi-para o directă încălcare asupra drepturilor de proprietate, o știrbire a integrității sale, contra căreia ea este ținută să se ridice. De asemenea, propunerile de-a fixa prin lege prețul cu care sa fie obligată proprietatea particulară de-a închiria pămînt micului cultivator, nu tind, după mine, la alt ceva, de cât de-a deshița de fapt proprietatea, de-a o face aproape iluzorie ; ea, în tot cazul, ar agudui o din temelii sale. În fine, și obligațiunea din art. 4 a proiectului, de-a arăta cătîmea de pămînt dat pentru pășunat, de și pare a fi fără nici un efect practic imediat, totuși, ea o îndrumare spre a impresura asupra drepturilor de proprietate, ne dă mult de gîndit.

Pete statul să facă toate-acestea pe moștile sale proprii, dar nu pôte să le impună particularului.

Admit, că actuala organizațiune nu poate fi pentru tot-d-a-una idealul nestrămutat al societății ; cred posibil și chiar probabil, ca o dată sa vină sau să revină timpul, unde proprietatea exclusivă indiv duală nu va mai corespunde scopului societății, care nu pôte să altul de cât de-a da unui număr cât se pôte mai mare de indiviși o parte cât se pôte mai largă—și, prin urmare, mai egală. În toate bunurile pămîntului ; dar, tot de odată, mă cred, pînă la acea epocă, încă—eu puțin pentru noi—destul de îndepărtată, da-

tor de-a apăra starea de acum ; pot că ea individ renunța, însă nu renunța marea majoritate a clasei din care fac parte ; pot că personal sa vedă cu adîncă satisfacțiune progresul ideilor înaintate spre realizarea lor ; dar simțul de datorie, se va dice pôte spiritul de castă, 'mi-impune de-a apăra interesele ei.

Lasînd dar liber ca toate ideile să se manifeste și sa 'și facă drumul lor, să triumfe în cele din urmă contra noastră,—și ele vor triumfa dacă vor avea dreptate, cu toată opunerea noastră,—mă voiu bucura din suflet cînd vor triumfa ; dar pînă atunci, o declar încă o dată, mă cred dator să apărăm pas cu pas pozițiunile în cari ne găsim.

Experiența a dovedit în tot-d-a-una, că legi pozitive, cari se pun în potriiva legilor firești superioare, economice și sociale, de parte de-a împedica acțiunea acestora, nu produc de cât perturbațiuni. Tot așa și limitarea termenelor pentru închirierea de pămînt, în multe părți nu ar produce de cât o perturbațiune în agricultura, perturbațiune, care s'ar resimți de sigur nu numai de proprietar, ci de toată societatea.

În adevăr, noi avem stabilită o rotațiune pentru semănături. Acolo, unde brațele de muncă sunt puține, cultivatorul mare da celui mic pămînt pentru a 'și face păpușoi, sau pentru pășuna, cu scopul ca, înca în toamna aceluși an, cultivatorul mare, care, în acele părți, pentru motive cari ar fi prea lung a intra în cercetarea lor, și nu voesc a vă obosi, este singur în pozițiune de-a cultiva principalul nostru produs de export, adică grăul,—să se folosească de acea bătatură (părlögă) pentru a sîmîna cantitatea de pîne albă, pe care alt-fel nu ar putea o cultiva în condițiuni raționale.

Luîndu-i-se acest pămînt pe un an sau mai mult, se zădărnicește scopul cultivatorului mare, el perde rotațiunea, pămîntul trebuie să rămîna sterp, și paguba este firească—într'un stat esențialmente agricol ca al nostru—a întregii societăți. Și atunci, s'ar putea ca sa nu i rămîna proprietarului alt-ceva de făcut, de cât de-a refusa ori-ce închiriere ; și atunci, cu toate moștile vîndute țeranului în loturi mici, se pot vîde niște consecinți înalcanabile, dar a căror măsură ne-a dat evenimentele înca prea recente în memoria tuturor, revolta din anul 1888.

Bine s'a făcut dar, că s'a suprimat termenul minim de un an ; și eu aș fi de părere ca să se suprimă și maximum de cinci ani pentru închirierea pămîntului cu bani sau muncă. Mai drept și mai practic ar fi de-a lasa termenele la libera convențiune a părților contractante, cari 'și-vor vedea mai bine de folosul lor.

Chiar acolo, unde, ca la noi în Moldova, pămînturile se dau numai pe vară, rămîna după culesul păpușoiului în dispozițiunea cultivatorului mare, folosul micului cultivator nu este micșorat întru nimic, de vreme ce el 'și-a luat rodul mucelei sale pe acel an ; din contră, el capătă, în asemenea condițiuni, pămîntul cu preț mai redus, de cât pe anul întreg, și fără a perde vre-un folos real, pe care este învederat că el nu pôte să 'l aibă pe timpul ernei din acest pămînt.

Lipsind limitarea pe termene, proprietarul are încă libertatea de-a da pămînt numai aceluși care 'și-a îndeplinit îndatoririle contractate ; pe cînd alt-fel, față cu un cultivator de rea credință, el este espus a perde și venitul pămîntului dat, și a rămînea și cu cele-alte pămînturi, ce era să se lucrete prin a cătî în viața, sterpe,—ceea

0%

User Rating: Be the first one !

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ

Apare sub egida Fundației Literar Istorice „STOIKA”

Independența prin cultură
